

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Δεκεμβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 7007

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 45837

Επικαιροποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 36/28.06.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα: «Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση" του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών», σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Αφού έλαβε υπόψη:

- Τις διατάξεις του π.δ. 83/1984 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ιονίου Πανεπιστημίου και Πανεπιστημίου Θεσσαλίας» (Α' 31).

- Την υπ' αρ. 18959/19.06.2023 διαπιστωτική πράξη «Συγκρότηση του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου» (Υ.Ο.Δ.Δ. 595, ΑΔΑ:6ΥΠ8469Β7Λ- ΕΩ8).

- Την υπ' αρ. 25105/26.07.2023 διαπιστωτική πράξη «Εκλογή Πρύτανη και ορισμός τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Πανεπιστημίου Αιγαίου» (Υ.Ο.Δ.Δ. 742, ΑΔΑ: 64Ν2469Β7Λ-ΖΘΧ).

- Την υπ' αρ. 26859/02.08.2023 διαπιστωτική πράξη συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου κατόπιν εκλογής Πρύτανη (ΑΔΑ:6Λ6Σ469Β7Λ-ΜΓΜ).

- Την υπ' αρ. 28015/24.08.2023 διαπιστωτική πράξη Πρύτανη «Συγκρότηση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023» (ΑΔΑ: ΩΜΑΓ469Β7Λ- ΦΡΒ).

- Την υπ' αρ. 27407/04.08.2023 απόφαση Πρύτανη «Καθορισμός του τομέα ευθύνης κάθε Αντιπρύτανη, μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους τέσσερις (4) Αντιπρυτάνεις του Πανεπιστημίου Αιγαίου και καθορισμός της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων» (Β' 5064, ΑΔΑ: ΨΔΨΟ469Β7Λ-ΞΚΟ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 28632/01.09.2023 (Β' 5348, ΑΔΑ: 6ΤΝΒ469Β7Λ-7Τ4) απόφαση Πρύτανη ως προς τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Αντιπρύτανη Οικονομικών του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

- Τις διατάξεις των άρθρων 16, 30, 44, 223, 448 και 450 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαι-

δευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) σε συνδυασμό με την απόφαση της υπ' αρ. 26/5.12.2022 συνεδρίασης της Συγκλήτου, θέμα 4.9 «Ρύθμιση, έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου κατ' άρθρο 223 του ν. 4957/2022, ειδικότερα θέματα σχετικά με τις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων διοίκησης, των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων του Πανεπιστημίου Αιγαίου και κάθε είδους συλλογικών οργάνων και επιτροπών που συγκροτούνται και λειτουργούν για τις ανάγκες του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Ε.Λ.Κ.Ε. Πανεπιστημίου Αιγαίου» (Β' 6656, ΑΔΑ: ΩΑΦΕ469Β7Λ- Ι6Β), και με τις διατάξεις των άρθρων 13 - 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ν. 2690/1999, Α' 45).

- Τις διατάξεις των άρθρων 79 έως 88 και 455 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

- Τις διατάξεις του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).

- Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών με λοιπά θέματα» (ΑΔΑ: 6ΧΨΖ46ΜΤΛΗ-ΤΧΔ).

- Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16.2.2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 36/28.06.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου «Επανάδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση", του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου» (Β' 3245).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 36/28.06.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου «Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση", Τμήμα

Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών» (Β' 4438).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 8/06.06.2019 συνεδρίασης της Συγκλήτου «Τροποποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 36/28.06.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου «Εγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση», Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών». (Β' 2918).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 3/19.10.2023 έκτακτης συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, θέμα 2.4. «Επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση" του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022».

- Το πρακτικό της υπ' αρ. 05/16.11.2023 συνεδρίασης της Συγκλήτου θέμα 6.17. «Επικαιροποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 36/28.06.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου «Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση" του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών», σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022»,

- Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Και επικαιροποιεί την απόφαση της υπ' αρ. 36/28.06.2028 συνεδρίασης της Συγκλήτου «Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση", Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών» (Β' 4438), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, ως ακολούθως:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ Π.Μ.Σ. «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1
Γενικές Αρχές

Σύμφωνα με την παρ. 1.β. του άρθρου 63 του ν. 4957/2022 ο δεύτερος κύκλος σπουδών αφορά στην οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με ελάχιστο αριθμό εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων (ECTS) και ελάχιστη διάρκεια δύο (2) ακαδημαϊκών εξαμήνων, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020

Κάθε υποψήφιος/α, που επιλέγει να φοιτήσει στο Π.Μ.Σ., θα πρέπει να λαμβάνει εγκαίρως γνώση του παρόντος Κανονισμού και να αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Ο παρών Κανονισμός αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 2

Αντικείμενο και Σκοπός του Π.Μ.Σ.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών του οικείου Τμήματος και το αντικείμενό του ανήκει στις Επιστήμες της Αγωγής.

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» είναι η μεταπτυχιακή εξειδίκευση επιστημόνων στην Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, στο πλαίσιο των Επιστημών της Αγωγής. Ειδικότερα, εστιάζει στην εκπαίδευση και κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού, στο σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) της τυπικής, μη τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης. Επιδίδει τη συστηματική έρευνα στο πεδίο της Π.Ε. με στόχο την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, την παραγωγή νέων ιδεών και την ανάπτυξη καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών. Επικεντρώνεται στη διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας στο εκπαιδευτικό σύστημα, τους κοινωνικούς θεσμούς και εν γένει στους φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση, τη λήψη και τον έλεγχο αποφάσεων για την προστασία του φυσικού, ανθρωπογενούς και πολιτισμικού περιβάλλοντος, μέσω της ανάπτυξης συνεργασιών με ερευνητικά ιδρύματα και άλλους φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Άρθρο 3

Αρμόδια Όργανα/Επιτροπές
για την ίδρυση-λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα/επιτροπές είναι:

- Η Σύγκλητος του Ιδρύματος.
- Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ)
- Η Συνέλευση του Τμήματος
- Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.
- Ο Διευθυντής ή η Διευθύντρια του Π.Μ.Σ.
- Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών.

3.1. Σύγκλητος (παρ. 1 άρθρο 82 ν. 4957/2022)
Η Σύγκλητος του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Εγκρίνει την ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ.,

2. εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

3. συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικών ή διιδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.,

4. αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Α.Ε.Ι.

3.2. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (παρ. 1 και 2 άρθρο 79 ν. 4957/2022)

Σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.), με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν πρότασης των Κοσμητειών των Σχολών του Α.Ε.Ι., συγκροτείται Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών. Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι:

1. Η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η δυνατότητα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,

2. η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Α.Ε.Ι. και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο,

3. η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών,

4. ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών λειτουργίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών,

5. η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι. από τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών,

6. η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης,

7. κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό.

3.3. Συνέλευση του Τμήματος (παρ. 2 άρθρο 82 ν. 4957/2022)

Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

1. Συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

2. αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

3. εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

4. συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

5. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

6. εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

3.4. Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) (παρ. 1 και 2 άρθρο 81 και παρ. 3 άρθρο 82 του ν. 4957/2022)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

1. Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

2. καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

3. εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

4. εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

5. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83,

6. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

7. καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

8. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

3.5. Διευθυντής/ντρια Π.Μ.Σ. (παρ. 4 άρθρο 81 και παρ. 4 άρθρο 82 του ν. 4957/2022)

Ο Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο Διευθυντής ή η Διευθύντρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

2. εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

3. εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

4. είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

5. παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

6. ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ

3.6. Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Φοιτητριών (παρ. 2α άρθρο 82 του ν. 4957/2022)

Η Επιτροπή αποτελείται από τουλάχιστον τρία Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος,

Έργο της Επιτροπής αποτελούν τα παρακάτω:

- Αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων δικαιολογητικών, σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία και τα ακαδημαϊκά κριτήρια που τυχόν έχουν τεθεί. (Ο έλεγχος της πληρότητας των δικαιολογητικών ενεργείται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος).

- Έλεγχος της γλωσσικής επάρκειας.

- Διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων.

- Σύνταξη πρακτικού αξιολόγησης και κατάταξης των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ.

Η τελική κατάταξη των Υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του Προγράμματος και η πρόταση επιλογής Υποψηφίων με βάση την κατάταξη αυτή, υποβάλλονται προς επικύρωση στη Συνέλευση του Τμήματος, Η Συνέλευση του Τμήματος, μπορεί να συγκροτήσει επιπλέον Επιτροπές όπου αυτή κρίνει απαραίτητο. Όλες οι προτάσεις ή αποφάσεις των Επιτροπών εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 4

Αριθμός Εισακτέων - Κατηγορίες Πτυχιούχων

Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε σαράντα (40) μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί και δεκτές κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Σύμφωνα με το άρθρο 304 του ν. 4957/2022, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), προκειμένου να διαπιστώσουν αν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα για την αποδοχή αίτησης και εγγραφής για εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, δεσμεύονται από το Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της αλλοδαπής και το Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων

Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της Αλλοδαπής του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Σε περίπτωση που ο τίτλος σπουδών έχει απονεμηθεί από ίδρυμα που συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που απονέμουν τίτλους σπουδών που οργανώνονται μέσω συμφωνίας δικαιόχρησης με ιδιωτικούς φορείς στην Ελλάδα του άρθρου 307 του ν. 4957/2022, η αρμόδια Γραμματεία του Τμήματος οφείλει να ζητήσει Βεβαίωση Τόπου Σπουδών από το Πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι..

Σε περίπτωση που κάποιο ίδρυμα ή τίτλος σπουδών της αλλοδαπής δεν έχει καταχωρηθεί στα σχετικά μητρώα, ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. εξετάζει αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος από την αρμόδια Γραμματεία του Τμήματος αν πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις και με απόφασή του τα εντάσσει στα μητρώα.

Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι από τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.) (άρθρα 1 και 88 ν. 3883/2010 - Α' 167), τη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας (παρ. 5 άρθρου 38 ν. 4249/2014 - Α' 73), τη Σχολή Ανθυποπυραγών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας (παρ. 14 άρθρου 69 ν. 4249/2014 - Α' 73) και τη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Σ.Δ.Σ.Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) (άρθρο 1 π.δ. 75/2018 - Α' 145).

Τέλος, γίνονται δεκτοί επί πτυχίω φοιτητές και φοιτήτριες των ιδρυμάτων της ημεδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους και θα έχουν προσκομίσει σχετική βεβαίωση μέχρι την ημερομηνία εγγραφής τους στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 5

Διαδικασίες επιλογής

5.1. Προκήρυξη

Κάθε χρόνο, το Π.Μ.Σ., μετά από απόφαση της Συνέλευσης δημοσιεύει, τουλάχιστον έναν (1) μήνα πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, προκήρυξη, σε πρόσφορο μέσο συμπεριλαμβανομένης και της ιστοσελίδας του οικείου Τμήματος και του Ιδρύματος σχετική με το Π.Μ.Σ. του οποίου η έναρξη έχει προγραμματισθεί για το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Στην προκήρυξη αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων, ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, η διαδικασία εξέτασης της ξένης γλώσσας εφόσον ο/η υποψήφιος/α δεν διαθέτει επίπεδο γλωσσολογίας Β2, η διαδικασία της συνέντευξης, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κ.λπ. Σε περίπτωση μη επαρκούς αριθμού αιτήσεων υποψηφιότητας είναι δυνατή η παράταση της προθεσμίας για την υποβολή αιτήσεων υποψηφιότητας έως και 30 ημέρες πριν την πραγματοποίηση των εγγραφών. Σε περίπτωση που ο αριθμός των υποψηφίων φοιτητών/

τριών μετά και τη λήξη των παρατάσεων της προκήρυξης κριθεί ανεπαρκής για τη βιώσιμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. και έπειτα από πλήρως αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, προβλέπεται η αναστολή λειτουργίας του Π.Μ.Σ. για ένα ακαδημαϊκό έτος λαμβανομένων πάντα υπόψη των προβλέψεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.

5.2 Υποβολή αιτήσεων

Οι αιτήσεις των Υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με την προκήρυξη. Η αίτηση και τα ηλεκτρονικά αντίγραφα των δικαιολογητικών κατατίθενται στο σύστημα «Ναυτίλος».

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση υποβολής υποψηφιότητας
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία πτυχίου/διπλώματος ή Βεβαίωση Περάτωσης Σπουδών
- Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας προπτυχιακών μαθημάτων όπου θα αναγράφεται ο βαθμός πτυχίου/διπλώματος

διπλώματος

- Αντίγραφο προπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, εάν υπάρχει
- Δημοσιεύσεις (βιβλία/μονογραφίες, άρθρα, εισηγήσεις/κεφάλαια κ.λπ.), εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής, κοινωνικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Δύο συστατικές επιστολές, εάν υπάρχουν
- Πιστοποιητικό/ά γλωσσομάθειας Αγγλικών/Γερμανικών/Ιταλικών/Γαλλικών επιπέδου τουλάχιστον Β2,
- Πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς/ες υποψήφιους/ες, εφόσον απαιτείται

5.3 Κριτήρια επιλογής

Για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών που θα παρακολουθήσουν το Π.Μ.Σ., αξιολογούνται και συνεκτιμώνται:

α) Τα ακαδημαϊκά προσόντα των υποψηφίων, στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως, ο βαθμός του πτυχίου, η βαθμολογία στα μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., η επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών, καθώς και η σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου, όπως αυτά προκύπτουν από τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, και

β) η απόδοση των υποψηφίων κατά τη διάρκεια προφορικής συνέντευξης ενώπιον της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Τα μέλη της Επιτροπής αξιολογούν και βαθμολογούν τους/τις υποψήφιους/ες μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες με βάση την κλίμακα 0 έως 100, και κάθε υποψήφιος/α πιστώνεται με συγκεκριμένο αριθμό μορίων. Ο μέγιστος αριθμός μορίων που είναι δυνατόν να συγκεντρώσει ένας/μία υποψήφιος/α από τα ακαδημαϊκά προσόντα τα οποία διαθέτει είναι 50 μόρια που αντιστοιχούν στο 50% της συνολικής του/της βαθμολογίας. Ο μέγιστος αριθμός μορίων που είναι δυνατόν να συγκεντρώσει ένας/μία υποψήφιος/α από την απόδοσή του/της στην προφορική συνέντευξη είναι 50 μόρια που αντιστοιχούν στο υπόλοιπο 50% της συνολικής του/της βαθμολογίας.

Το επίπεδο γλωσσομάθειας της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται με τους εξής τρόπους:

- Κρατικό Πιστοποιητικό του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003,

- Πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής,

- Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής,

- Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή,

- Λοιπά πιστοποιητικά Γλωσσομάθειας επιπέδου Β2, όπως αυτά αναφέρονται στο εκάστοτε ισχύον Παράρτημα Απόδειξης Γλωσσομάθειας του ΑΣΕΠ,

- Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (π.δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

5.3.1 Ακαδημαϊκά κριτήρια

Τα ακαδημαϊκά προσόντα, όπως αυτά προκύπτουν από τα δικαιολογητικά που έχουν καταθέσει οι υποψήφιοι/ες, καταγράφονται αρχικά από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και στη συνέχεια αξιολογούνται και βαθμολογούνται από την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Τα ακαδημαϊκά προσόντα των υποψηφίων που μπορούν να αξιολογηθούν και να μοριοδοτηθούν, εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΚΑΔ. ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΟΡΙΩΝ	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΡΙΩΝ
ΒΑΘΜΟΣ ΒΑΣΙΚΟΥ	Βαθμός 8,50-10,00	10	10 (10%)
ΠΤΥΧΙΟΥ	Βαθμός 6,50-8,49	7	
	Βαθμός 5,00-6,49	4	
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	Διπλωματική Εργασία συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	5	5 (5%)
	Διπλωματική Εργασία συναφής με τις Επιστήμες Αγωγής	3	
	Διπλωματική Εργασία μη συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και τις Επιστήμες Αγωγής	1	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ Π.Μ.Σ.	Βαθμός 8,50-10,00	1/μάθημα	6 (6%)
	Βαθμός 6,50-8,49	0,7/μάθημα	
	Βαθμός 5,00-6,49	0,4/μάθημα	
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΤΥΧΙΑ Α.Ε.Ι. (ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΚΟΥ)	Διδακτορικό	Έως 5 (με βάση και τη συνάφεια με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.)	8 (8%)
	Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Σπουδών	Έως 3 (με βάση και τη συνάφεια με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.)	
	Άλλο πτυχίο Α.Ε.Ι. (εκτός βασικού)	Έως 2 (με βάση και τη συνάφεια με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.)	
	Δίπλωμα Διετούς μετεκπαίδευσης (Διδασκαλείο)	1	
ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΓΝΩΣΗΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ (ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ)	Επάρκεια επιπέδου Γ2	2	4 (4%)
	Επάρκεια επιπέδου Γ1	1,5	
	Επάρκεια επιπέδου Β2	1,0	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Βιβλίο ή μονογραφία	Έως 5/βιβλίο (με βάση και τη συνάφεια με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.)	10 (10%)
	Άρθρο σε έγκυρο επιστημονικό περιοδικό	Έως 2/άρθρο (με βάση και τη συνάφεια με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.)	
	Εισήγηση σε πρακτικά συνεδρίων με επιστημονική επιτροπή ή κεφάλαιο σε συλλογικό τόμο	Έως 1/εισήγηση ή κεφάλαιο(με βάση και τη συνάφεια με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.)	

ΛΟΙΠΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τα προσόντα (συμμετοχή σε εκπαιδευτικά-ερευνητικά προγράμματα, παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων, παρακολούθηση συνεδρίων - ημερίδων, εργασία ή συμμετοχή σε θεσμούς σχετικούς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., στέλεχος εκπαίδευσης, πιστοποίηση σε Τ.Π.Ε.κ.λπ.).		5 (5%)
ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	Δύο συστατικές επιστολές	Έως 1/συστατική επιστολή	2 (2%)
ΣΥΝΟΛΟ			50 (50%)

5.3.2 Συνέντευξη

Για την επιλογή των υποψηφίων στο Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται προφορική συνέντευξη από την Επιτροπή Αξιολόγησης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Η προφορική συνέντευξη μπορεί να πραγματοποιηθεί, είτε με τη φυσική παρουσία του/της υποψηφίου/ας είτε εξ αποστάσεως με χρήση πιστοποιημένου συστήματος τηλεδιάσκεψης, με την προϋπόθεση ότι ο/η υποψήφιος/α δεν έχει την υποχρέωση εξέτασης σε ξένη γλώσσα. Ο ανώτατος αριθμός μορίων ο οποίος μπορεί να αποδοθεί σε έναν/μία υποψήφιο/α από την προφορική συνέντευξη, ανέρχεται στα 50 μόρια που αντιστοιχούν στο 50% της συνολικής αξιολόγησής του/της.

Κατά την διάρκεια της συνέντευξης εκτιμάται η γενικότερη συγκρότηση του υποψηφίου σε θέματα επιστημονικού, παιδαγωγικού, κοινωνικού και προσωπικού ενδιαφέροντος. Η προφορική συνέντευξη αποβλέπει κυρίως στη διαπίστωση: της επαρκούς εξοικείωσης του/της υποψήφιο/ας σε γνωστικά πεδία σχετικά με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., των λόγων για τους επιθυμεί να συνεχίσει σπουδές σε μεταπτυχιακό επίπεδο, των κινήτρων του/της για την επιλογή του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ., των προσδοκιών του/της από το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ., της γενικής επιστημονικής του/της κατάρτισης, των ερευνητικών του/της ενδιαφερόντων, της κριτικής και δημιουργικής του/της ικανότητας, της συγκρότησης της προσωπικότητάς του/της, των επικοινωνιακών του/της δεξιοτήτων, των ειδικών δεξιοτήτων και άλλων προσωπικών χαρακτηριστικών του/της, την ανάληψη κοινωνικών δραστηριοτήτων, των ιδιαιτεροτήτων ή ελλείψεων οι οποίες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ομαλή ένταξή του/της στο Π.Μ.Σ., των δυσκολιών που μπορεί να αντιμετωπίσει στην ανελλιπή παρακολούθηση των μαθημάτων και των λοιπών υποχρεώσεων του Π.Μ.Σ., καθώς και άλλων πρόσθετων προσόντων, πέραν των ακαδημαϊκών, όπως προσδιορίστηκαν παραπάνω.

Η Συνέλευση του Τμήματος, δύναται να καθορίσει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων ή τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων, τα οποία συνεκτιμώνται κατά την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών και γνωστοποιούνται με την προκήρυξη.

5.4 Κατάρτιση Πίνακα Αξιολόγησης

Με βάση τα θεσπισθέντα κριτήρια, η Επιτροπή Αξιολόγησης καταρτίζει τον Πίνακα Αξιολόγησης των υποψηφίων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Ειδικότερα:

- α) Η Επιτροπή Αξιολόγησης καταρτίζει αρχικά έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.
- β) Απορρίπτει τους/τις υποψηφίους/ες που δεν πληρούν τα ελάχιστα τυπικά κριτήρια.
- γ) Καλεί σε συνέντευξη όσους/ες υποψηφίους/ες πληρούν τα ελάχιστα τυπικά κριτήρια. Η συνέντευξη πραγματοποιείται από τα μέλη της οικείας Επιτροπής Επιλογής.
- δ) Ιεραρχεί βαθμολογικά τους/τις υποψηφίους/ες ε) Καταρτίζει τον τελικό πίνακα επιλογής.

Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων/ουσών εγκρίνεται και επικυρώνεται από τη Συνέλευση και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Π.Μ.Σ.

Αν υπάρχουν περισσότεροι/ες υποψήφιοι/ες με τον ίδιο συνολικό αριθμό μορίων, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός μορίων από την αξιολόγηση των ακαδημαϊκών προσόντων. Αν και σε αυτήν την περίπτωση προκύψει ισοβαθμία, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του βασικού διπλώματος ή πτυχίου.

5.5 Εγγραφή επιλεγέντων/εισων στο Π.Μ.Σ.

Οι επιλεγέντες/εισες εγγράφονται στο Π.Μ.Σ. εντός της προθεσμίας που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία προσκομίζοντας για την εγγραφή τους τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην ανακοίνωση του Π.Μ.Σ.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Πρόγραμμα, τυχόν επιλαχόντες/ούσες, με βάση τη σειρά κατάταξης στον συγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 6

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

6.1. Χρονική διάρκεια φοίτησης

Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια με αίτησή του/της μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα παράταση φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης στο Π.Μ.Σ. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

6.2. Μερική φοίτηση

Για τους/τις μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες δεν προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης.

6.3. Αναστολή φοίτησης

Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια με αίτησή του/της, εντός του χρόνου της κανονικής διάρκειας φοίτησης, μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα προσωρινή αναστολή των σπουδών, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα ούτε να είναι μικρότερη του ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου. Το/εξάμηνο/α αναστολής της φοίτησης δεν προσμετράται/ται στην προβλεπόμενη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης, αίρεται η φοιτητική ιδιότητα και αποκτάται ξανά αυτομάτως μετά τη λήξη της αναστολής.

Όσοι/ες μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν λάβει από τον Φορέα Εργασίας τους εκπαιδευτική άδεια για τη φοίτησή τους στο Π.Μ.Σ. δεν δικαιούνται κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναστολή φοίτησης

6.3.1. Διαδικασία αναστολής

Η διαδικασία αναστολής αναλύεται στα παρακάτω βήματα:

1. Αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης, στην αρχή του ακαδ. εξαμήνου στη Συνέλευση του Τμήματος, στην οποία θα αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους αιτείται την αναστολή. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα σχετικά δικαιολογητικά (εφόσον υπάρχουν).

2. Σχετική αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, όπου θα αναφέρεται ότι κατά τη διάρκεια της αναστολής της φοίτησης αίρεται η φοιτητική ιδιότητα και αναστέλλονται όλα τα σχετικά δικαιώματα του/της φοιτητή/τριας.

6.4. Διαγραφή φοιτητή/τριας

Η Συνέλευση του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- Έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- έχουν υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί και εξαιρετικοί λόγοι, οι οποίοι εξετάζονται κατά περίπτωση από τη Συνέλευση,
- έχουν υποπέσει σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν.2121/93) κατά τη συγγραφή των εργασιών τους,
- δεν έχουν καταβάλλει το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- έχουν καταθέσει οι ίδιοι/ες οι φοιτητές/τριες αίτηση διαγραφής στη Γραμματεία του Τμήματος (στην περίπτωση αυτή η αίτηση εγκρίνεται αυτοδίκαια από τη Συνέλευση).

Σε ενδεχόμενη απόφαση διαγραφής του/της μ.φ. από το Π.Μ.Σ. δεν επιστρέφονται τα καταβληθέντα τέλη φοίτησης.

Άρθρο 7

Πρόγραμμα Σπουδών

7.1. Πρόγραμμα μαθημάτων

1. Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

2. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε δέκα (10) συνολικά μαθήματα (εννέα (9) υποχρεωτικά και ένα (1) υποχρεωτικό επιλογής), η επιτυχής εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και η συγκέντρωση 90 πιστωτικών μονάδων (ECTS).

1. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών διαμορφώνεται ως εξής: Ενδεικτικός πίνακας μαθημάτων ανά εξάμηνο:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΠΕΡΙΛΗΨΗ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
X1.	Θεωρητικό Πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης: Βασικές Αρχές και Έννοιες	Υ	6
X2.	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Υ	6
X3.	Καινοτομία – Δημιουργικότητα - Τεχνικές στο πεδίο των Επιστημών της Αγωγής	Υ	6
X4.	Τοπικές Κοινωνίες και Προστασία Περιβάλλοντος στην Προοπτική της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη	Υ	6
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΕ (ΕΠΙΛΕΓΕΤΑΙ ΕΝΑ (1) ΕΚ ΤΩΝ Χ5, Χ6)			
X5.	Εισαγωγή στις Επιστήμες Αγωγής	ΥΕ	6
X6.	Εισαγωγή στις Περιβαλλοντικές Επιστήμες	ΥΕ	6
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΠΕΡΙΛΗΨΗ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
E1.	Πρακτική Άσκηση I: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε Σχολεία	Υ	6
E2.	Περιβαλλοντικά Ζητήματα στην προοπτική της Αειφόρου Ανάπτυξης	Υ	6
E3.	Διά βίου εκπαίδευση: Ενεργός πολίτης και προστασία περιβάλλοντος στις Επιστήμες της Αγωγής	Υ	6
E4.	Πρακτική Άσκηση II: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε Φορείς και Οργανισμού	Υ	6
E5.	Εφαρμοσμένη Περιγραφική και Επαγωγική Στατιστική στις Επιστήμες της Αγωγής	Υ	6
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
Δ.Ε.	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

Το άνω πρόγραμμα μαθημάτων είναι ενδεικτικό. Ο αριθμός, το είδος και το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, καθώς και η κατανομή τους σε εξάμηνα, δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος για λόγους διασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Σύντομη περιγραφή των μαθημάτων του ανωτέρω ενδεικτικού προγράμματος σπουδών παρουσιάζεται αναλυτικά στο Παράρτημα 1 του παρόντος Κανονισμού.

Ο αριθμός των μαθημάτων που θα πρέπει να επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο είναι αυτός που εμφανίζεται στο πρόγραμμα των μαθημάτων.

Για τα δύο μαθήματα που χαρακτηρίζονται ως «υποχρεωτικά επιλογής» γίνονται δηλώσεις στην αρχή του Α' εξαμήνου. Ωστόσο, καθένα από αυτά για να διδαχτεί κανονικά, θα πρέπει ο ελάχιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών που το έχει δηλώσει να είναι επτά (7).

Ο φόρτος εργασίας που απαιτείται να καταβάλλει κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. αποτιμάται σε δύο χιλιάδες διακόσιες πενήντα (2.250) ώρες, για τη διεξαγωγή όλων των απαιτούμενων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του προγράμματος σπουδών: παρακολούθηση των μαθημάτων, μελέτη του εκπαιδευτικού και λοιπού υλικού, συμμετοχή σε μαθησιακές και ερευνητικές δραστηριότητες, συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις, εκπόνηση εργασιών, συμμετοχή σε εξετάσεις, κ.λπ. Αναλυτικότερα για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών απαιτούνται από τον/τη μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια εκατόν πενήντα (150) ώρες εργασίας, ενώ για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας απαιτούνται επτακόσιες πενήντα (750) ώρες εργασίας. Συνολικά, το χειμερινό εξάμηνο απαιτεί 750 ώρες εργασίας, το εαρινό εξάμηνο 750 ώρες εργασίας, ενώ η περίοδος εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας απαιτεί 750 ώρες εργασίας.

Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτείται η φοίτηση επί τρία (3) εξάμηνα σπουδών, η επιτυχής εξέταση σε δέκα (10) συνολικά μαθήματα (εννέα (9) υποχρεωτικά και ένα (1) υποχρεωτικό επιλογής), η επιτυχής εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας και η συγκέντρωση ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων (ECTS).

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι διπλωματούχοι/ες του Π.Μ.Σ. «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» αναμένεται να έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες και να έχουν εφοδιαστεί με την απαραίτητη τεχνογνωσία σε θέματα:

α) Κατάρτισης και προετοιμασίας επαγγελματιών, ικανών να στελεχώσουν εκπαιδευτικά ιδρύματα, οργανισμούς, υπηρεσίες και φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που εξ αντικειμένου έχουν τη δυνατότητα να προωθούν άμεσα και έμμεσα τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της ορθολογικής διαχείρισης του περιβάλλοντος.

β) Προαγωγής της έρευνας στο πεδίο των επιστημών της αγωγής, στους άξονες του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης και αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην εκπαίδευση, τον εργασιακό χώρο, την οικονομία και την κοινωνία.

γ) Διάχυσης της γνώσης για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη στους φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση, λήψη, εφαρμογή και έλεγχο των αποφάσεων για την προστασία του φυσικού, ανθρωπογενούς και πολιτισμικού περιβάλλοντος.

δ) Ευαισθητοποίησης σε θέματα περιβάλλοντος και διάδοσης φιλοπεριβαλλοντικών αντιλήψεων και πρακτικών στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε κοινωνικές ομάδες, σε κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτισμικούς και πολιτικούς θεσμούς, καθώς και στους φορείς που ασχολούνται με τον αναπτυξιακό σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων.

ε) Δημιουργίας δικτύου ερευνητών, εκπαιδευτικών και επιστημόνων του πεδίου αυτού, και

στ) Λειτουργίας εργαστηρίων στα οποία θα ερευνώνται ζητήματα που αφορούν την εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη.

7.2. Γλώσσα διδασκαλίας

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων είναι η ελληνική και δύνανται κάποια μαθήματα να προσφέρονται εν όλω ή εν μέρει στην αγγλική, κατόπιν απόφασης Συνέλευσης, Η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική.

7.3 Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος

Στην αρχή κάθε εξαμήνου και πριν την έναρξη των μαθημάτων αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή του Π.Μ.Σ. το ετήσιο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος, το οποίο έχει επιμεληθεί ο Διευθυντής ή η Διευθύντρια του Π.Μ.Σ. και έχει εγκριθεί από τη Συνέλευση και το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, τις περιόδους εξετάσεων, τις αργίες κ.λπ. Το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών εναρμονίζεται κατά το δυνατόν με το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του Ιδρύματος. Στην αρχή κάθε περιόδου ανακοινώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων κ.λπ.

7.4. Ημερομηνίες εγγραφής και δηλώσεις μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδ. εξαμήνου, πριν την έναρξη των μαθημάτων καθορίζονται και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ./Τμήματος οι ημερομηνίες εγγραφής των φοιτητών και φοιτητριών, καθώς και η διαδικασία δηλώσεων των μαθημάτων που θα επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο.

7.5. Διάρκεια Μαθημάτων

Σύμφωνα με την υπ'αρ. 8/2.7.2015/θέμα 3.2 απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, για την ολοκλήρωση κάθε εξαμηνιαίου μαθήματος απαιτούνται δέκα έως δεκατρείς ενότητες εκπαίδευσης και μάθησης (συμπεριλαμβάνονται σε αυτές διαλέξεις, θεωρητικές εισηγήσεις, εργαστηριακές δράσεις, συμμετοχές σε έρευνα πεδίου κ.λπ.). Το Π.Μ.Σ. «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» προγραμματίζει τις εκπαιδευτικές και μαθησιακές δραστηριότητες στη διάρκεια 13 εβδομάδων ανά εξάμηνο.

7.6. Ημέρες Μαθημάτων

Για την υποβολή μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών που έχουν παράλληλη επαγγελματική απασχό-

ληση, μαθήματα δύνανται να διεξάγονται όλες τις ημέρες της εβδομάδας.

7.7. Αναπλήρωσεις μαθημάτων

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η έγκαιρη αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

7.8. Οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Η διδασκαλία των μαθημάτων, δύνανται να πραγματοποιείται διά ζώσης και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια των εξαμήνων. Η διδασκαλία με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύνανται να πραγματοποιείται σε ποσοστό έως εκατό τοις εκατό (100%) συνολικά στο πρόγραμμα διδασκαλίας με το ανωτέρω ποσοστό να μπορεί να ποικίλλει ανά μάθημα.

Τα μαθήματα γίνονται υπό μορφή διαλέξεων, σεμιναρίων ή/και εργαστηρίων και είναι δυνατό να συμπληρωθούν σ' αυτά προπαρασκευαστικές ερευνητικές, διδακτικές και άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Η εκπαιδευτική διαδικασία μπορεί να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

Για τις εκπαιδευτικές και μαθησιακές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται και με τη χρήση μέσων σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης αξιοποιείται το λογισμικό τηλεδιασκέψεων BBB (BigBlueButton), το Δίκτυο Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης Moodle και η πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης/τηλεδιασκέψεων (zoom).

7.9. Όρια απουσιών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες υποχρεούνται να παρακολουθούν όλες τις δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής ή μία μεταπτυχιακή φοιτήτρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνον αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 75% των ωρών της διδασκαλίας του μαθήματος. Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή και παρακολούθηση διαπιστώνεται με ευθύνη των διδασκόντων και διδασκουσών των μαθημάτων.

Άρθρο 8

Διδάσκοντες/ουσες στο Π.Μ.Σ./

Ανάθεση διδασκαλίας μαθήματος

Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν/μία ή περισσότερους/ες διδάσκοντες/ουσες. Σε κάθε μάθημα ορίζεται από τη Συνέλευση ένας/μία διδάσκων/ουσα ως υπεύθυνος/η/συντονιστής/τρια του μαθήματος.

Η ανάθεση διδακτικού έργου στο Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022 και αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.

Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσκλησης από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, καθώς και οι ειδικότεροι όροι απασχόλησης και κάθε θέμα σχετικό με τους διδάσκοντες που ανήκουν στις κατηγορίες των περ. ε), στ) και ζ) της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4957/2022 θα ορίζονται με απόφαση Συνέλευσης και στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας.

8.1. Υποχρεώσεις Διδασκόντων/ουσών

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων/ουσών περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος, του συνοπτικού περιεχομένου και τίτλου των διαλέξεων με παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, του τρόπου εξέτασης του μαθήματος, η επίβλεψη της διπλωματικής εργασίας, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες.

Άρθρο 9

Αξιολόγηση επίδοσης στα μαθήματα

Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών γίνεται κάθε εξάμηνο για όλα τα μαθήματα που διδάχθηκαν. Η αξιολόγηση βασίζεται α) σε απαλλακτικές εργασίες ή β) σε γραπτές εξετάσεις, ή γ) σε προφορικές εξετάσεις ή δ) σε μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης ή ε) σε συνδυασμό των ανωτέρω.

Ο καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών/τριών σε ένα μάθημα, αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του/της διδάσκοντος/ουσας, ο/η οποίος/α είναι υπεύθυνος/η του μαθήματος και στον/ην οποίο/α από τη Συνέλευση έχει ανατεθεί η διδασκαλία του μαθήματος.

Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα γίνεται σε πλήρη ανεξαρτησία από τα άλλα μαθήματα και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του φοιτητή ή της φοιτήτριας στο συγκεκριμένο μάθημα (εργασίες, εξετάσεις, κ.λπ.). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα, γνωστοποιούνται στην αρχή του ακαδ. εξαμήνου από τον/την διδάσκοντα/ουσα - υπεύθυνο/συντονιστή του μαθήματος και αναγράφονται επίσης στην φόρμα περιγραφής (περίγραμμα) του κάθε μαθήματος που είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων του φοιτητή ή της φοιτήτριας σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο διδάσκων ή η διδάσκουσα στην αρχή του εξαμήνου. Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός μαθήματος είναι το πέντε (5,00), με ανώτερο το δέκα (10,00).

Άρθρο 10

Εξεταστικές περιόδους

Οι εξεταστικές περιόδους είναι δύο: Φεβρουαρίου και Ιουνίου και εναρμονίζονται κατά το δυνατόν με τις εξεταστικές περιόδους των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, όπως αυτές ορίζονται κάθε φορά στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Ιδρύματος.

Σχετικά με την προθεσμία κατάθεσης αποτελεσμάτων εξέτασης μαθημάτων από τους/τις Διδάσκοντες/ουσες ισχύουν τα προβλεπόμενα κάθε φορά στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Ιδρύματος.

Σε περίπτωση που φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει σε ένα μάθημα, μπορεί να επανεξετασθεί στο μάθημα αυτό στην (επαναληπτική) εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Αν ο/η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων στην τελευταία εξε-

ταστική που έχει δικαίωμα να συμμετέχει, βάσει του Κανονισμού, ούτως ώστε να θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το Πρόγραμμα, εξετάζεται ύστερα από αίτησή του προς τον Πρόεδρο του Τμήματος, στην ίδια εξεταστική περίοδο, από τριμελή επιτροπή που ορίζεται με απόφαση Προέδρου, η οποία αποτελείται από διδακτικό προσωπικό του ίδιου ή άλλου Τμήματος του Α.Ε.Ι. με γνωστικό αντικείμενο ίδιο ή συναφές με αυτό του προς εξέταση μαθήματος, στην οποία δεν δύναται να συμμετέχει ο/η διδάσκων/ουσα του μαθήματος. (παρ. 6 άρθρο 65 του ν. 4957/2022). Εάν ο φοιτητής ή η φοιτήτρια δεν υποβάλει αίτηση εντός των προβλεπόμενων από το Τμήμα χρονικών ορίων ή αποτύχει στην εξέταση από την τριμελή επιτροπή, διαγράφεται από το Π.Μ.Σ. μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 11
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία -
Επιβλέποντες/ουσες Μεταπτυχιακής
Διπλωματικής Εργασίας

Στο Γ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα υποβολής θέματος, εφόσον έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα των Α' και Β' εξαμήνων.

Υποβάλλει αίτηση σε διάστημα που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περιληπτικά το σχέδιο της προτεινόμενης εργασίας. Η Γραμματεία προωθεί την αίτηση στην Συντονιστική Επιτροπή.

11.1. Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Η Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από την αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης στην οποία αναγράφεται, ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα (παρ. 2 άρθρο 82 του ν. 4957/2022).

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4957/2022 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ (παρ. 3. άρθρο 83 ν. 4957/2022).

Τα λοιπά δύο Μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μπορεί να είναι από όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσων που δύναται να αναλάβουν αυτοδύναμο διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο. 83 του ν. 4957/2022. Τα Μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης επί μακρό χρονικό διάστημα ή ύπαρξη άλλου σπουδαίου λόγου, η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να προβεί, κατόπιν αιτιολόγησης της απόφασής της, στην αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας

ή Μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, είτε κατόπιν αίτησης του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας και γνώμη του/της προτεινόμενου/ης Επιβλέποντος/ουσας ή Μέλους είτε κατόπιν πρότασης του/της επιβλέποντα/ουσας ή Μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Στο τέλος της περιόδου ανάθεσης των Διπλωματικών Εργασιών η Συνέλευση του Τμήματος επικυρώνει την κατανομή θεμάτων ανά επιβλέποντα/ουσα.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο. Ο τρόπος συγγραφής της ΜΔΕ έχει συγκεκριμένες προδιαγραφές, περιλαμβάνεται σε απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Ο σχεδιασμός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας κάθε φοιτητή/τριας γίνεται με ευθύνη του/της Επιβλέποντος/ουσας. Σημειώνεται επίσης ότι με ευθύνη του/της Επιβλέποντος/ουσας και του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας όλες οι μεταπτυχιακές εργασίες θα πρέπει να αποδέχονται τις αρχές Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας και ηθικής της έρευνας του Ιδρύματος.

11.2 Γλώσσα συγγραφής

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική.

11.3 Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Μετά το πέρας της περιόδου συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/ουσας, οι φοιτητές/τριες παραδίδουν ηλεκτρονικώς ή και εντύπως αντίτυπο της στα Μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα Μέλη της Επιτροπής θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον 15 ημέρες πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου. Σε αντίθετη περίπτωση, τα Μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής έχουν τη δυνατότητα παραπομπής της εξέτασης σε επόμενη εξεταστική περίοδο. Ωστόσο, με απόφαση της Σ.Ε. η κατάθεση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας καθώς και η εξεταστική περίοδος, όπως αυτή έχει εγκριθεί στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Π.Μ.Σ., μπορούν να παρατείνονται μέχρι και δύο (2) μήνες, ειδικά για την παρουσίαση και μόνο των διπλωματικών εργασιών.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες υποχρεούνται επίσης να καταθέσουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. πριν την υποστήριξη, υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα αναφέρουν τα ακόλουθα: «Είμαι συγγραφέας αυτής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων ή ιδεών, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά, ειδικά για τη συγκεκριμένη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία».

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας προϋποθέτει την υποστήριξή της ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής. Ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή συνεδριάζει για την εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας. Συνεδριάζει νομίμως, μόνο όταν παρευρίσκονται και τα τρία Μέλη της (εδάφιο 5 παρ. 1 άρθρο 14 ν. 2690/1999). Κατά την ημέρα της συνεδρίασης, τα Μέλη της Τριμελούς Επιτροπής ανταλλάσσουν απόψεις, υποβάλλουν ερωτήσεις στον εξεταζόμενο ή την εξεταζόμενη, ακολούθως αποφαινόμενοι για τον τελικό αξιολογικό βαθμό, συντάσσουν το σχετικό έντυπο αξιολογικής κρίσης, το υπογράφουν και σε επόμενο χρόνο το παραδίδουν στη Γραμματεία. Η ημέρα της εξέτασης καθορίζεται από την Τριμελή Επιτροπή. Για την έγκριση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας απαιτείται σωρευτικά: α) η σύμφωνη γνώμη των 2/3 των Μελών της Επιτροπής και β) ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών μελών της επιτροπής να είναι ίσος ή μεγαλύτερος του πέντε (5). Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία βαθμολογείται από μηδέν (0,00) έως δέκα (10,00).

Η εγκεκριμένη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, μετά το πέρας των ενδεχομένων διορθώσεων που προτείνει η Επιτροπή, και πριν την καθομολόγηση του φοιτητή ή της φοιτήτριας κατατίθεται στη Βιβλιοθήκη του Π.Α. σε ηλεκτρονική μορφή μέσω της διαδικτυακής Πύλης της Βιβλιοθήκης και αναρτάται στον ιστότοπο της οικείας Σχολής. Ένα ηλεκτρονικό αντίτυπο κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης υπάρχει η δυνατότητα επανυποβολής της, μετά από δύο μήνες, αφού βελτιώσει την εργασία ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Επιτροπής.

Σε περίπτωση μη επανυποβολής ή αρνητικής κρίσης μετά τη 2η υποβολή, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποκλείεται από τη χορήγηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Άρθρο 12

Πρακτική Άσκηση

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες πραγματοποιούν Πρακτική Άσκηση σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών τους και την κείμενη Νομοθεσία.

Ειδικότερα, δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα του Εαρινού Εξαμήνου από τα πέντε (5) συνολικά, συνιστούν το βασικό μέρος της Πρακτικής Άσκησης του Π.Μ.Σ. Συγκεκριμένα, το Ε1 «Πρακτική Άσκηση Ι: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε Σχολεία» και το Ε4 «Πρακτική Άσκηση ΙΙ: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε Φορείς και Οργανισμούς», τα οποία συντονίζονται από τους υπεύθυνους των αντίστοιχων μαθημάτων και υλοποιούνται σε ποικίλους χώρους και φορείς, ιδιωτικούς και δημόσιους, όπως: σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης - Κέντρα Εκπαίδευσης για την Αειφορία, ενυδρεία, μουσεία, δημόσιες ή δημοτικές υπηρεσίες (Δ.Ε.Η., Δ.Ε.Υ.Α., δημοτικές επιχειρήσεις αστικών και υπεραστικών λεωφορείων, Χ.Υ.Τ.Α., τουριστικές - βιομηχανικές - αγροτικές επιχειρήσεις, τοπικούς συλλόγους προστασίας περιβάλλοντος) κ.λπ.

Η συμμετοχή όλων των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στα μαθήματα αυτά είναι, επίσης, υποχρεωτική. Κάθε ένα από τα δύο μαθήματα της Πρακτικής Άσκησης αντιστοιχεί σε 6 πιστωτικές μονάδες (Ε.Σ.Τ.Σ.), ήτοι συνολικά σε 12 πιστωτικές μονάδες (Ε.Σ.Τ.Σ.). Για τη βαθμολογία ισχύει η ίδια κλίμακα με την οποία αξιολογούνται οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες και στα υπόλοιπα μαθήματα του Π.Μ.Σ. (0-10).

Η διάρθρωση των δράσεων της πρακτικής άσκησης, προκειμένου αυτή να ολοκληρωθεί, προσδιορίζεται από το περίγραμμα (syllabus) των αντίστοιχων μαθημάτων.

Ωστόσο, και στο πλαίσιο των υπόλοιπων μαθημάτων του Π.Μ.Σ., δύναται να πραγματοποιείται πρακτική άσκηση, η οποία συντονίζεται από τους υπεύθυνους των αντίστοιχων μαθημάτων και υλοποιείται σε ποικίλους χώρους και φορείς. Εντάσσεται στις παιδαγωγικές δραστηριότητες - δράσεις του κάθε μαθήματος και αξιολογείται στο πλαίσιο των μαθημάτων αυτών.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες δύνανται να συμμετάσχουν σε προγράμματα Erasmus+, στα οποία τυχόν συμμετέχει το Ίδρυμα. Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. εγκρίνει την υποβολή υποψηφιότητας συμμετοχής στα προγράμματα αυτά.

Άρθρο 13

Τελικός Βαθμός

Στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις φοιτητικές τους υποχρεώσεις στο Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.). Ο τελικός βαθμός του Δ.Μ.Σ. καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του Προγράμματος και τον βαθμό της μεταπτυχιακής εργασίας, ανάλογα με τις πιστωτικές μονάδες τους.

Τα υποχρεωτικά και τα επιλεγόμενα μαθήματα έχουν συντελεστή βαρύτητας 1, ενώ η Διπλωματική Εργασία έχει συντελεστή βαρύτητας 5.

Ο αλγόριθμος βάσει του οποίου υπολογίζεται ο τελικός βαθμός (Τ.Β.) του Δ.Μ.Σ. είναι:

$$T.B. = (1 * BX1 + 1 * BX2 + 1 * BX3 + 1 * BX4 + 1 * BX5 / X6 + 1 * BE1 + 1 * BE2 + 1 * BE3 + 1 * BE4 + 1 * BE5 + 5 * BΔ.E.) / 15,$$

όπου π.χ. BX1 είναι ο βαθμός στο μάθημα X1, BX5/X6 είναι ο βαθμός στο επιλεγόμενο μάθημα X5 ή το επιλεγόμενο X6, BΔ.E. είναι ο βαθμός της Διπλωματικής Εργασίας, κ.λπ.

Άρθρο 14

Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ.

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται διπλή εσωτερική αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες.

Η πρώτη, εμπίπτει στις διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης μέσω του πληροφοριακού συστήματος διασφάλισης ποιότητας της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας του Π.Α.. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη διαδικασία, οι φοιτητές/τριες λαμβάνουν ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) με τη λίστα των μαθημάτων που έχουν δηλώσει στο τρέχον εξάμηνο. Κάθε μάθημα είναι ένας σύνδεσμος (link) προς το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μαθήματος.

Η συλλογή και η διαχείριση των ερωτηματολογίων του φοιτητικού δυναμικού υλοποιείται σε ένα μοντέρνο, φιλικό και ασφαλές ηλεκτρονικό περιβάλλον, το οποίο διασφαλίζει την απαραίτητη ανωνυμία.

Στο πληροφοριακό σύστημα, έχουν πρόσβαση ο/η Διευθυντής/τρια και οι Διδάσκοντες/ουσες των Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Αιγαίου, καθώς μέσω αυτού έχουν διαρκή ενημέρωση για τα αποτελέσματα της διαδικασίας ηλεκτρονικής αξιολόγησης των μαθημάτων τους.

Η δεύτερη, διενεργείται υπό την εποπτεία της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. με ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο, το οποίο διερευνά μεταξύ άλλων, τις απόψεις των φοιτητών/τριών για το πρόγραμμα σπουδών, τα μαθήματα, το διδακτικό προσωπικό και το διοικητικό προσωπικό. Ειδικότερα, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες αξιολογούν το περιεχόμενο και τη διδακτική προσέγγιση κάθε γνωστικού αντικειμένου, την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, τη σύνδεση της εκπαιδευτικής θεωρίας με την πράξη, την αποτελεσματικότητα των μεθόδων αξιολόγησης, την προώθηση της ερευνητικής δράσης, την ενίσχυση της βιωματικής μάθησης, το βαθμό ανάπτυξης συνεργατικών δραστηριοτήτων και την αμεσότητα στην επικοινωνία διδασκόντων/ουσών - μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Τα δύο ερωτηματολόγια της εσωτερικής αξιολόγησης λειτουργούν συμπληρωματικά και επικυρωτικά. Τα αποτελέσματα που προκύπτουν μελετώνται από τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και τίθενται υπόψη των διδασκόντων/ουσών με απώτερο στόχο την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του/της απερχόμενου Διευθυντή/τριας, δύναται να συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ., με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ., ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα.

Σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανά διετία, με ευθύνη του/της Διευθυντή/τριας του Π.Μ.Σ. συλλέγονται στοιχεία, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση του προγράμματος μαθημάτων και του περιεχομένου τους μεταξύ του οικείου Π.Μ.Σ. και άλλων αντίστοιχων Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από Ιδρύματα του εσωτερικού - εξωτερικού γνωστά για την πρωτοπορία τους.

Επίσης, το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιодικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ. του Τμήματος, ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή

του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση (παρ. 1. άρθρο 87, ν. 4957/2022).

Άρθρο 15

Πόροι και Οικονομική Διαχείριση

15.1 Πόροι (παρ. 1. άρθρου 84 ν. 4957/2022)

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. δύνανται να προέρχονται από: α) τέλη φοίτησης, β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, γ) κληροδοτήματα, δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

15.2. Οικονομική διαχείριση (παρ. 3 και 4 άρθρου 84 ν. 4957/2022)

Η διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμονται ως εξής:

α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 16

Τέλη φοίτησης - Υποτροφίες και βραβεία

16.1. Τέλη φοίτησης (άρθρο 86 του ν. 4957/2022 και υπό στοιχεία 108990/Ζ1/08.09.2022 υπουργική απόφαση)

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης. Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των 2.700 ευρώ.

Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής των τελών φοίτησης: η 1η δόση ύψους 300,00 € καταβάλλεται 10 ημέρες από την ανακοίνωση των επιτυχόντων/ουσών, η 2η δόση ύψους 800,00 € καταβάλλεται κατά την εγγραφή στο Α' εξάμηνο, η 3η δόση ύψους 800,00 € καταβάλλεται έως την έναρξη του Β' εξαμήνου και η 4η δόση ύψους 800,00 € καταβάλλεται έως την έναρξη του Γ' εξαμήνου. Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες οφείλουν να εξοφλούν εγκαίρως όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις.

Σε περίπτωση διαγραφής φοιτητή/τριας, τα ήδη καταβληθέντα τέλη φοίτησης δεν επιστρέφονται.

Εγγεγραμμένοι φοιτητές/φοιτήτριες του Π.Μ.Σ. δύναται να φοιτούν δωρεάν εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια του άρθρου 86 του ν. 4957/2022. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμιση με άριστα στα δέκα (7,5/10), εφόσον η αξιολόγηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής, άλλως το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από Ίδρυμα της αλλοδαπής. Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος. Αν, κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το παρόν πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της υπό στοιχεία 108990/Ζ1/08.09.2022 υπουργικής απόφασης:

- Η χρήση του δικαιώματος απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της ημεδαπής.

- Δεν δικαιούνται απαλλαγής όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή.

- Οι πολίτες τρίτων χωρών δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης σε Π.Μ.Σ.

16.2. Υποτροφίες και βραβεία

Το Π.Μ.Σ. παρέχει μια (1) υποτροφία ανά ακαδημαϊκό έτος, βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων, σε μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, με στόχο την καλλιέργεια της ευγενούς άμιλλας και την επιβράβευση των προσπαθειών τους, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης μετά από εισήγηση της Σ.Ε. Τυχόν υποχρεώσεις των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης μετά από εισήγηση της Σ.Ε.. Υποτροφία απονέμεται στον/στην ένα/μια (1) μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια, του Π.Μ.Σ. με τον υψηλότερο τελικό βαθμό του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Προϋπόθεση για τη χορήγηση των υποτροφιών είναι η ολοκλήρωση των σπουδών τους εντός του προβλεπόμενου ελάχιστου χρόνου φοίτησης (3 εξά-

μηνα σπουδών. Ωστόσο, εάν υπάρχει ισοβαθμία το ποσό διαιρείται ισόποσα σε όλους/ες τους/τις δικαιούχους).

Η υποτροφία προσδιορίζεται ως η απονομή εφάπαξ, του ποσού των 1.000 ευρώ. Υποτροφία από το Π.Μ.Σ. δεν μπορούν να λάβουν μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες που τους έχει χορηγηθεί υποτροφία από το Ι.Κ.Υ. ή κάποια άλλη πηγή. Οι φοιτητές/τριες οι οποίοι λαμβάνουν υποτροφία από κάποια πηγή για την υποστήριξη των σπουδών τους στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένοι να το δηλώσουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Αν κάποιος/α μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια απαλλάσσεται εν όλω από την καταβολή τελών φοίτησης ή εν μέρει, σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4957/2022, ή με σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου, δεν είναι δυνατόν να είναι υποψήφιος/α για τη χορήγηση υποτροφίας. Στην περίπτωση αυτή η υποτροφία χορηγείται στον/στην αμέσως επόμενο/η φοιτητή/τρια σύμφωνα με την αξιολογική σειρά επίδοσης.

Το Π.Μ.Σ. δύναται επίσης να χορηγεί βραβεία σε φοιτητές και φοιτήτριες με εξαιρετικές επιδόσεις, σύμφωνα με κριτήρια και διαδικασία που καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης.

Άρθρο 17

Ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. έχει την επίσημη ιστοσελίδα του (<http://www.pse.aegean.gr/pms-pe/>) στην ελληνική και αγγλική γλώσσα ή και σε οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα κρίνει η Συνέλευση του Τμήματος. Η επίσημη ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. ενημερώνεται διαρκώς και παρέχει όλες τις πληροφορίες του Προγράμματος. Αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Στην ιστοσελίδα αναρτάται μεταξύ άλλων και το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Π.Μ.Σ. Στον σύνδεσμο <http://www.pse.aegean.gr/pms-pe/edumat/> βρίσκεται η πλατφόρμα του εκπαιδευτικού υλικού του Π.Μ.Σ., στο οποίο έχουν πρόσβαση αποκλειστικά οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καθώς και οι διδάσκοντες/ουσες.

Άρθρο 18

Καθομολόγηση και Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

18.1 Καθομολόγηση

Το κείμενο της ορκωμοσίας/καθομολόγησης καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

18.2 Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Master of Education) στην «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση».

Λαμβάνοντας υπόψη αφενός το γεγονός ότι το Π.Μ.Σ. λειτουργεί στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και το αντικείμενό του ανήκει στις Επιστήμες της Αγωγής, εγγράφεται στον συνολικό σχεδιασμό του Τμήματος και αποτελεί μεταπτυχιακή, μεταγνωστικού τύπου εξειδίκευση του πρώτου κύκλου σπουδών του και αφετέρου το γεγονός ότι το Πρόγραμμα Σπουδών του εξασφαλίζει την αναγκαία θεωρητική παιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση καθώς και την πρακτική άσκηση, τα οποία συνιστούν

βασικά συστατικά στοιχεία της διασφάλισης της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας των αποφοίτων του, το Π.Μ.Σ. παρέχει Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια στους κατόχους του Διπλώματός του.

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι δημόσιο έγγραφο.

Ο τύπος του καθορίστηκε σύμφωνα με την απόφαση της υπ' αρ. 27/07.02.2023 Συνεδρίασης της Συγκλήτου (Β' 1001). Υπογράφεται από τον/την Πρύτανη/Πρυτάνισσα, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την Γραμματέα του Τμήματος ή τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές/τριες τους.

Στον απόφοιτο ή στην απόφοιτη του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, Βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Στους/στις διπλωματούχους χορηγείται αντίγραφο διπλώματος συνοδευόμενο από το παράρτημα διπλώματος και το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας. Το πρωτότυπο πτυχίο/δίπλωμα φυλάσσεται στον φάκελο του/της αποφοίτου/ης.

Το Δ.Μ.Σ. και το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας δύνανται να εκδίδονται και στην αγγλική γλώσσα. Ο/Η διπλωματούχος δικαιούται να λάβει το Δ.Μ.Σ. σε Περγαμινή, εφόσον καταβάλει το οριζόμενο από τα αρμόδια όργανα παράβολο.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες προκειμένου να λάβουν είτε το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είτε βεβαίωση ολοκλήρωσης σπουδών, οφείλουν να έχουν ανταποκριθεί με επιτυχία σε όλες τις ακαδημαϊκές υποχρεώσεις του Προγράμματος, και να έχουν εξοφλήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, καθώς και τυχόν υποχρεώσεις τους προς τη Φοιτητική Μέριμνα και τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.

18.3 Παράρτημα Διπλώματος

Σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του ν. 3374/2005 και την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση (Β' 1466) τα Π.Μ.Σ. οφείλουν να οργανώνονται με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων.

Ως εκ τούτου, στα Διπλώματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που χορηγούνται από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου επισυνάπτεται υποχρεωτικά το προβλεπόμενο Παράρτημα Διπλώματος το οποίο αποτελεί επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα. Το εν λόγω έγγραφο εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

18.4 Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η καθομολόγηση και απονομή των Διπλωμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται δια ζώσης σε ειδική τελετή ενώπιων του/της Πρύτανη/Πρυτάνισσας, του/της Κοσμήτορα/Κοσμητόρισσας, και του/της Προέδρου του Τμήματος, ή εκπροσώπων αυτών. Τα ονόματα των διπλωματούχων εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος, που διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της

φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ. (παρ. 2 άρθρου 82 ν. 4957/2022).

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αδυναμίας φυσικής παρουσίας για σοβαρούς λόγους (π.χ. για λόγους υγείας, προσωπικούς λόγους, κ.τ.λ.), με αίτηση του/της ενδιαφερομένου/ης αποφοίτου/ης που κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος έως και μία μέρα πριν την τελετή, δύναται ο/η απόφοιτος να συμμετέχει σε τελετή ορκωμοσίας/καθομολόγησης εξ αποστάσεως που πραγματοποιείται την ημέρα της δια ζώσης τελετής ή σε επόμενη ημέρα κατόπιν απόφασης του/της Κοσμήτορα/Κοσμητόρισσας, σε συνεννόηση με τον/την Πρόεδρο του Τμήματος (απόφαση της υπ' αρ. 27/07.02.2023 Συνεδρίασης της Συγκλήτου - Β' 1001).

Άρθρο 19

Ανάκληση Τίτλου

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που χορηγήθηκε είναι δυνατόν να ανακληθεί ή ακυρωθεί αν αποδειχθεί ότι δεν συνέτρεχαν την εποχή της απόκτησής του οι εκ του νομικού και θεσμικού πλαισίου προϋποθέσεις κτήσης του. Η ανάκληση ή ακύρωση γίνεται μετά από απόφαση της οικείας Συνέλευσης η οποία κοινοποιείται στον/στην Πρύτανη του Ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 20

Άλλες Ρυθμίσεις

20.1. Υλικοτεχνική Υποδομή

Για την κάλυψη των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Π.Μ.Σ., οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν πρόσβαση στην υλικοτεχνική υποδομή του αντίστοιχου Τμήματος και συνολικά του Πανεπιστημίου σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία και τους Κανονισμούς του Ιδρύματος (Βιβλιοθήκη, εργαστήρια κ.λπ.).

20.2. Διοικητική Υποστήριξη του Προγράμματος

Η γραμματειακή κάλυψη του Π.Μ.Σ., όπως και οποιαδήποτε τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη, καλύπτεται είτε από υπάρχον μόνιμο Προσωπικό του Τμήματος, είτε με τη διαδικασία προσλήψεων που βαρύνει τον προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ.

Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του Προγράμματος, την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της Σ.Ε., την καταχώριση βαθμολογιών κ.λπ.

20.3 Βραβεία Αριστείας

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει θεσπίσει Βραβεία Αριστείας για μεταπτυχιακούς φοιτητές και μεταπτυχιακές φοιτήτριες, τα οποία προκηρύσσει περιοδικά και καλύπτουν το σύνολο των επιστημονικών πεδίων που θεραπεύει το Ίδρυμα. Σκοπός είναι η ενθάρρυνση ερευνητικών προσπαθειών και σε μεταπτυχιακό επίπεδο οι οποίες οδηγούν είτε σε ανακοινώσεις σε αναγνωρισμένα διεθνή συνέδρια, είτε σε δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά

περιοδικά και οι οποίες συμβάλλουν καταλυτικά στην ανάδειξη του ερευνητικού χαρακτήρα του Ιδρύματος.

20.4 Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/φοιτήτριες έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις όπως ορίζονται στον Κανονισμό προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών του Ιδρύματος (παρ. 4 άρθρο 79, ν. 4957/2022).

20.5. Θέματα Δεοντολογίας

Οι συμμετέχοντες/ουσες σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών οφείλουν να γνωρίζουν, να τηρούν και να εφαρμόζουν τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Πανεπιστημίου Αιγαίου καθώς και κάθε άλλο κανόνα δεοντολογίας.

Τα κείμενα των διπλωματικών εργασιών πρέπει να είναι πρωτότυπα. Οι προσφυγές σε έργα άλλων συγγραφέων πρέπει να τυγχάνουν ανάλογης παραπομπής και να ακολουθούνται οι καθιερωμένοι κανόνες αξιοποίησης εξωτερικών πηγών στη συγγραφή επιστημονικών εργασιών. Σημειώνεται ότι η οποιαδήποτε αντιγραφή έργου άλλου/ης συγγραφέα ή δημιουργού θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα, αντίκειται στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας και υπόκειται στις προβλεπόμενες ρυθμίσεις περί εννόμου προστασίας.

Άρθρο 21

Ειδικές Διατάξεις

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία ή τον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων και όπου απαιτείται με τροποποίηση του Κανονισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1. Σύντομη περιγραφή των μαθημάτων του Π.Μ.Σ.

X1: Θεωρητικό Πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης: Βασικές Αρχές και Έννοιες

Διερευνάται η ιστορική εξέλιξη της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης υπό το πρίσμα των περιβαλλοντικών φαινομένων και των κοινωνικοπολιτικών κινήματων που οδήγησαν στη γένεση του πεδίου. Παράλληλα, παρουσιάζονται τα εκπαιδευτικά ρεύματα και οι ιδέες που επηρέασαν το προφίλ και τη φύση του πεδίου, όπως, επίσης, τα κείμενα και οι διακηρύξεις που συντάχθηκαν στο πλαίσιο των σημαντικότερων διεθνών συναντήσεων για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Αναλύονται οι στόχοι και οι αρχές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, όπως διαμορφώθηκαν μέσα από αυτές τις συναντήσεις και εξετάζονται οι συγκλίσεις και οι αλληλοσυνδέσεις της με την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Τέλος, αναλύονται οι βασικές διαστάσεις, οι παιδαγωγικές αρχές και τα χαρακτηριστικά της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη και εξετάζονται οι διάφορες επιστημονικές προσεγγίσεις και οι νεότεροι προσανατολισμοί του πεδίου.

X2: Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναπτύσσονται οι παρακάτω θεματικές ενότητες: η φύση της επιστημονικής και

εκπαιδευτικής έρευνας, φιλοσοφικά και επιστημολογικά ζητήματα στην επιστημονική και εκπαιδευτική έρευνα, ερευνητικές προσεγγίσεις στις Επιστήμες της Αγωγής: η διαμάχη ανάμεσα στην ποσοτική και την ποιοτική έρευνα, βασικές μεθοδολογικές ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική έρευνα, στάδια και μέθοδοι έρευνας (δημοσκοπήση, έρευνα δράση, εθνογραφική έρευνα, πειραματική έρευνα, μελέτη περίπτωσης, κ.λπ.), μέσα συλλογής ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων (ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, ομάδες εστίασης, παρατήρηση, κ.λπ.), ηθική και δεοντολογία έρευνας, ανάλυση και παρουσίαση εμπειρικών δεδομένων, κριτήρια για την αξιολόγηση ενός ερευνητικού σχεδίου, συγγραφή ερευνητικής εργασίας (με έμφαση στη διπλωματική εργασία).

X3: Καινοτομία - Δημιουργικότητα - Τεχνικές στο πεδίο των Επιστημών της Αγωγής

Οριοθετείται η έννοια της δημιουργικότητας, της δημιουργικής σκέψης, της αποκλίνουσας νόησης καθώς και η παραγωγική σκέψη, ως πρόκριμα των σύγχρονων κοινωνιών και της προοπτικής τους στο πλαίσιο της καινοτομίας, του νεωτερισμού σε πολλαπλούς τομείς ζωής, επιστήμης, πολιτικής, επιχείρησης και προφανώς εκπαίδευσης. Αναλύονται βασικές τεχνικές, που υιοθετούνται και από την Π.Ε., όπως η επίλυση προβλήματος, η μέθοδος project, η ιδιοθύελλα, η χαρτογράφηση ιδεών, η δραματοποίηση, κ.α. Η διαθεματικότητα, το μαθητοκεντρικό και ομαδοσυνεργατικό πνεύμα ως προς την διαδικασία υποστηρίζονται μέσα από αναπλαισίωση του ρόλου του εκπαιδευτή σε σχέση με τους εκπαιδευόμενους τόσο στο πλαίσιο της τυπικής εκπαίδευσης όσο και στην εν γένει οργάνωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

X4: Τοπικές Κοινωνίες και Προστασία Περιβάλλοντος στην Προοπτική της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Το μάθημα αυτό έχει ως βασικό σκοπό να κατανοήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές κοινωνίες στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων στην προοπτική της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Ειδικότερα, εστιάζει σε θέματα προστατευόμενων περιοχών, απειλούμενων ειδών, προστασίας δασών και διαχείρισης φυσικών πόρων, αναδεικνύοντας τη σημασία της τοπικότητας, τη σπουδαιότητα του ρόλου της συμμετοχής των κατοίκων στην τοπική ανάπτυξη και τη συμβολή της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης Εκπαίδευσης. Παράλληλα, στο πλαίσιο της πολιτισμικής διάστασης της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη διερευνά τις τοπικές παραδοσιακές εκδηλώσεις, αναδεικνύοντας τη σπουδαιότητά τους τόσο στην πολιτιστική ζωή όσο και στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την περιβαλλοντική προστασία.

X5: Εισαγωγή στις Επιστήμες Αγωγής

Στο μάθημα αυτό αναπτύσσονται βασικές έννοιες και προσεγγίσεις από το πεδίο των Επιστημών της Αγωγής. Συγκεκριμένα αναλύονται στοιχεία από τους τομείς της Φιλοσοφίας της Παιδείας, των Θεωριών Μάθησης, της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, της Ψυχοπαιδαγωγ-

γικής, καθώς και της Διδακτικής και της Θεωρίας των Προγραμμάτων. Το μάθημα απευθύνεται κυρίως στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν έχουν παρακολουθήσει στη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών τους αντίστοιχα μαθήματα και στοχεύει στην εξοικείωσή τους με όρους των Επιστημών της Αγωγής ώστε να κατανοήσουν καλύτερα το θεωρητικό και παιδαγωγικό πλαίσιο της Π.Ε.

Χ6: Εισαγωγή στις Περιβαλλοντικές Επιστήμες

Αναλύονται βασικές έννοιες των Περιβαλλοντικών Επιστημών, όπως το οικοσύστημα, οι φυσικοί πόροι, η φέρουσα ικανότητα κ.λπ. Τα θέματα που αναπτύσσονται στη διάρκεια του μαθήματος προέρχονται από τα πεδία της οικολογίας και διαχείρισης οικοσυστημάτων (χερσαίων και υδατικών), της περιβαλλοντικής μηχανικής (διαχείριση αέριων - υγρών - στερεών αποβλήτων, ενέργεια), των κοινωνικών επιστημών του περιβάλλοντος (περιβαλλοντική πολιτική, οικονομικά περιβάλλοντος, περιβαλλοντικός σχεδιασμός).

Ε1: Πρακτική Άσκηση Ι: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε Σχολεία

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες εισάγονται στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση σχολικών Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Π.Ε.). Συγκεκριμένα, αναλύεται η πορεία σχεδιασμού, οργάνωσης σχολικών Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων και οι φοιτητές/τριες έχουν την ευκαιρία να σχεδιάσουν τα δικά τους Π.Π.Ε. Επίσης, εξοικειώνονται με τις μεθόδους και τις τεχνικές τις οποίες υιοθετεί η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και τις εφαρμόζουν. Επιπλέον, αναλύονται οι βασικές αρχές της αξιολόγησης στο πλαίσιο της θετικιστικής, ερμηνευτικής και κριτικής προσέγγισης στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη και εφαρμογή εργαλείων και μεθόδων για την αξιολόγηση σχολικών Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Παράλληλα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, πραγματοποιούν επισκέψεις σε σχολικές μονάδες, συνεργάζονται με τους/τις εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι υλοποιούν σχολικά Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης συμμετέχοντας τόσο στην υλοποίηση όσο και στην αξιολόγησή τους.

Ε2: Περιβαλλοντικά Ζητήματα στην Προοπτική της Αειφόρου Ανάπτυξης

Στο μάθημα αναλύονται σημαντικά περιβαλλοντικά ζητήματα (π.χ. τεχνο-ατυχήματα και η επίδραση τους στο περιβάλλον) μέσα από διαφορετικές γεωγραφικές κλίμακες (τοπική, εθνική, περιφερειακή και παγκόσμια). Εξετάζονται οι αιτίες που οδήγησαν στη δημιουργία τους, αναδεικνύεται η πολυπλοκότητα και η σύνδεση των διαφορετικών διαστάσεών τους (οικολογική, κοινωνική, οικονομική, πολιτική, πολιτισμική) καθώς και οι διαφορετικές αξίες που εμπλέκονται, οι οποίες, σε τελική ανάλυση, οριοθετούν τα ίδια τα ζητήματα, ενώ παράλληλα αναλύονται οι επιπτώσεις και οι προτεινόμενες λύσεις. Οι φοιτητές εισάγονται στην προβληματική της αειφορίας και αναζητούν τρόπους αντιμετώπισης των

περιβαλλοντικών ζητημάτων που να είναι συμβατοί με τις αρχές της.

Ε3: Διά βίου εκπαίδευση: Ενεργός πολίτης και προστασία περιβάλλοντος στις Επιστήμες της Αγωγής Στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης ευρύτερα και ειδικότερα του γνωστικού αντικειμένου «Διά βίου εκπαίδευση: Ενεργός πολίτης και προστασία περιβάλλοντος στις Επιστήμες της Αγωγής», επιδιώκεται να γίνουν σε βάθος κατανοητές ορισμένες θεμελιώδεις έννοιες, απαραίτητες για την πληρέστερη προσέγγισή του. Οι έννοιες αυτές είναι: Επιστήμες της Αγωγής, Διά βίου μάθηση, προστασία περιβάλλοντος και ενεργός πολίτης.

Το μάθημα εστιάζει στην προσέγγιση διαδικασιών που σχετίζονται με τις σημαντικές αλλαγές στη ζωή των ανθρώπων γενικότερα, τις εκπαιδευτικές αλλαγές ως επακόλουθο των φυσικών, κοινωνικών και οικονομικών εξελίξεων, τις εκπαιδευτικές αλλαγές που επιχειρούνται στο πλαίσιο λειτουργίας του σχολείου του 21ου αιώνα και την ανάπτυξη δεξιοτήτων που επιδιώκεται να αποκτήσουν οι σύγχρονες μαθητές - μελλοντικοί πολίτες του κόσμου.

Επίσης, εστιάζει στο ρόλο που παίζει η επικοινωνία στις διαδικασίες και τεχνικές ενημέρωσης των πολιτών, στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Επικοινωνίας, των τεχνικών και των αποτελεσμάτων της, αναφορικά με την ιδιαίτερη συμβολή της στην ενεργοποίηση των πολιτών σε περιβαλλοντικά ζητήματα και περιβαλλοντικές αξίες.

Επιπλέον, το μάθημα εστιάζει στην παρουσίαση των φορέων άσκησης περιβαλλοντικής πολιτικής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο και των φορέων διαχείρισης περιβαλλοντικών ζητημάτων σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Εστιάζει, ακόμη, στη σχέση των Επιστημών της Αγωγής με το Περιβάλλον, όπως αυτή διαμορφώνεται και αναπτύσσεται στο πεδίο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.), την παιδαγωγική της διάσταση και την ένταξή της στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και την τοπική κοινωνία. Τέλος, εστιάζει στο σχεδιασμό, την υλοποίηση-εφαρμογή και αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τόσο στις σχολικές μονάδες όσο και στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης για το Περιβάλλον και την Αειφορία.

Ε4: Πρακτική Άσκηση ΙΙ: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε Φορείς και Οργανισμούς

Το μάθημα στοχεύει να βοηθήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες να κατανοήσουν στη θεωρία και στην πράξη τη σημασία της αειφόρου ανάπτυξης ως πολυδιάστατου στρατηγικού άξονα στο σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων και έργων οργανισμών και επιχειρήσεων, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, το μάθημα έχει ως στόχο αφενός την κατανόηση της ανάγκης να συντρέχουν σε μια οικονομία συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης και μακροχρόνιας προστασίας του περιβάλλοντος και αφετέρου την ανάπτυξη δεξιοτήτων σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης προγραμμάτων ή/και έργων αειφορικού χαρακτήρα με χρήση των κατάλληλων εργαλείων. Το μάθημα περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών σε οργανισμούς και φορείς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα που

έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την ανάπτυξη και το περιβάλλον, προκειμένου να διαπιστώσουν το βαθμό στον οποίο ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιολόγηση έργων ή προγραμμάτων ή και η εν γένει λειτουργία των οργανισμών και φορέων εναρμονίζεται με τις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης. Τέτοιοι φορείς και οργανισμοί μπορεί να είναι Δημόσιες ή Δημοτικές Υπηρεσίες, π.χ. ΔΕΗ, ΔΕΥΑ, δημοτικές επιχειρήσεις αστικών και υπεραστικών λεωφορείων, ΧΥΤΑ, τουριστικές επιχειρήσεις, βιομηχανικές επιχειρήσεις, αγροτικές επιχειρήσεις, τοπικοί σύλλογοι προστασίας περιβάλλοντος κ.λπ.

Ε5: Εφαρμοσμένη Περιγραφική και Επαγωγική Στατιστική στις Επιστήμες της Αγωγής

Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι η «καλλιέργεια» εφαρμοσμένης στατιστικής σκέψης από την πλευρά των φοιτητών/τριών. Επιδιώκει να υποστηρίξει τους/τις φοιτητές/τριες, αφενός στο να κατανοήσουν την ορολογία, τις βασικές αρχές καθώς και τις τεχνικές της περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής, όπως αυτές εφαρμόζονται στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής έρευνας, και αφετέρου στο να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες

ως προς την εισαγωγή, επεξεργασία, ανάλυση και ερμηνεία στατιστικών δεδομένων με τη βοήθεια ειδικών στατιστικών λογισμικών.

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναπτύσσονται οι παρακάτω θεματικές ενότητες: Μεταβλητές και τα είδη τους, Διαδικασία εισαγωγής δεδομένων σε η/υ, Επεξεργασία δεδομένων με η/υ, Περιγραφική στατιστική, Έλεγχος υποθέσεων, Εκτίμηση διαστήματος εμπιστοσύνης και διαδικασία δειγματοληψίας, Δείκτες συσχέτισης Pearson's r και Spearman's ρ , Κριτήριο t : εξαρτημένα και ανεξάρτητα δείγματα, Ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης, Μη παραμετρικές στατιστικές τεχνικές (χ^2 για ανεξάρτητα δείγματα, χ^2 για ένα δείγμα, Mann-Whitney, Kruskal-Wallis κ.λπ.).

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μυτιλήνη, 1 Δεκεμβρίου 2023

Ο Πρύτανης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

